

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy VII
spójne z *Programem nauczania geografii w szkole podstawowej*

Wymagania na poszczególne oceny				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
1. Środowisko przyrodnicze Polski				

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje: cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej, całkowitą powierzchnię P, główne cechy fizyczne Bałtyku, nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski • wymienia: kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie, wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej, formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski, pasy rzeźby terenu i wskazuje je na mapie, cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego, elementy klimatu, czynniki, które warunkują różnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów, przyczyny powodzi, typy gleb, różne rodzaje lasów, formy ochrony przyrody • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plejstocen, holocen, rzeźba polodowcowa (glacjalna), ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny, średnia dobowa temperatura powietrza, przepły, powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna, lesistość</i> • określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce, na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wskazuje na mapie: parki narodowe, główne rzeki Europy i Polski, Morza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia: cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej, proces powstawania gór, zlodowacenia na obszarze Polski, wielkość i głębokość Bałtyku, na podstawie danych statystycznych wskaźnik lesistości Polski, strukturę gatunkową lasów w Polsce • opisuje: granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy, nizinne i górskie formy polodowcowe, wody powierzchniowe Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej, zjawisko powodzi, świat roślin i zwierząt Bałtyk, wybrane typy gleb w Polsce • odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy • wskazuje: na mapie przebieg granic Polski, na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią oraz rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych • wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce • porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy • dokonuje podziału surowców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski • wyjaśnia: jak powstał węgiel kamienny, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • charakteryzuje: na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy, działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski, czynniki kształtujące klimat w Polsce, typy wybrzeży Bałtyku • opisuje: cechy różnych typów genetycznych gór, rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej, na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry • omawia: na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski, warunki klimatyczne w Europie, wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce, funkcje lasów <p>na podstawie mapy przestrzenne różnicowanie lesistości w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów • wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski • charakteryzuje jednostki geologiczne Polski • wskazuje: na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze, pasowość rzeźby terenu Polski • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski • rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski • podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce • opisuje: pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski, na podstawie map tematycznych powkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce, typy lasów w Polsce, unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną • omawia: ważniejsze typy jezior w Polsce, największe powódzie w Polsce i ich skutki, niszczącą i budującą działalność Bałtyku • analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje: konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy, zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski, zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski, wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę • opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze • ocenia: znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce, przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce • omawia: na wybranych przykładach wpływylesiania dorzeczy, regulację koryt rzecznych, stan wałów przeciwpowodziowych, zabudowę obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce • wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego • podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego • planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody
---	--	---	---	---

2. Ludność i urbanizacja w Polsce

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia: nazwy państw sąsiadujących z Polską, na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie, czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce, przyczyny migracji wewnętrznych, mniejszości narodowe w Polsce, największe miasta Polski i wskazuje je na mapie, funkcje miast, przyczyny migracji do stref podmiejskich, przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast, główne skupiska Polonii wskazuje: na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice, na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyz demograficzny, niż demograficzny, piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia, gęstość zaludnienia, migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego, migracje wewnętrzne, struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo, : miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> odczytuje: dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia: przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich, główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce, typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej omawia: na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018, przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce, na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw, na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce, przyczyny migracji do stref podmiejskich wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku, przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce podaje: najważniejsze cechy migracji wewnętrznych, przyczyny bezrobocia, przyczyny rozwoju największych miast, przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce określa kierunki napływu imigrantów do Polski wskazuje: na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia: zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w., czynniki wpływające na liczbę urodzeń, przyczyny migracji wewnętrznych, przyczyny rozwoju miast, na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy oblicza: współczynnik przyrostu naturalnego, wskaźnik gęstości zaludnienia Polski podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce porównuje: udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznych, przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy, strukturę narodowościową ludności Polski ze strukturą narodowościową ludności w wybranych państwach europejskich, wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy, stopę bezrobocia w wybranych krajach europejskich opisuje: na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce, skutki migracji zagranicznych w Polsce wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia: podział administracyjny Polski, na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy, strukturę płci i strukturę wieku ludności Polski na tle tych struktur w wybranych państwach europejskich na podstawie piramidy płci i wieku, przyrodnicze i pozapryrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski, przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce, strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach, pozytywne i negatywne skutki urbanizacji, wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych określa zmiany w użytkowaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje: na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski, konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego, skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce, na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsce ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich omawia: na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce, na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej identyfikuje: na wybranych przykładach związku między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich
---	--	--	---	---

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia: funkcje rolnictwa, przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce, na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce, główne uprawy i zwierzęta gospodarskie w Polsce, funkcje przemysłu, podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej, źródła energii, typy elektrowni, główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim, największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapie, źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór, areal, chów, pogłowie</i> wskazuje: na mapie główne obszary upraw w Polsce i obszary chowu zwierząt gospodarskich, największe elektrownie w Polsce dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy podaje przyczyny kwaśnych opadów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje: warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce, wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych prezentuje: na podstawie danych statystycznych wielkość przeładunków w polskich portach morskich strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce, strukturę upraw w Polsce przedstawia: znaczenie gospodarcze głównych upraw w , znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej wymienia: główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce, czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce, przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski omawia: cechy polskiego przemysłu, cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim, rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalne podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia: rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju, strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy, przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju charakteryzuje: regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce, wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska prezentuje: na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce, na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy, wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim opisuje: rozmieszczenie przemysłu w Polsce, na podstawie danych statystycznych strukturę przeładunków w polskich portach morskich, strukturę połowów ryb w Polsce omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem wymienia źródła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia: poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce, rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej, na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce, rozwój przemysłu stoczniowego w Polsce, skutki zanieczyszczenia środowiska naturalnego charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce porównuje: produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy, produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy analizuje: przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu, dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem, na podstawie danych statystycznych stopień zanieczyszczenia wód śródlądowych opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii określa na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia: korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej, perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłównia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny wyказuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki ustala na podstawie dostępnych źródeł, w których regionach w Polsce występuje największe zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego
--	--	--	--	--

4. Usługi w Polsce

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>komunikacja, centra logistyczne, spedycja, eksport, import, bilans handlu zagranicznego, turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> • wyróżnia rodzaje transportu w Polsce, rodzaje łączności • wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze • wymienia: państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski, regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie, główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia: zróżnicowanie usług w Polsce, rodzaje transportu lądowego • w Polsce, na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych i sieci kolejowej w Polsce, na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce, na podstawie mapy sieć autostrad i dróg ekspresowych, czynniki rozwoju turystyki • wymienia: towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym, rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego, polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> i wskazuje je na mapie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia: usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju, przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce • charakteryzuje: udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków, polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i>, na przykładach walory turystyczne Polski • omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski • podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski • wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w jego okolicach • wskazuje: na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych, położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce • określa: znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski, znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski, wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach • prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego • omawia rolę transportu morskiego w rozwoju innych działów gospodarki • ocenia: znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki, na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski • analizuje: na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy, dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje: związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych oraz centrów logistycznych i handlowych na wybranym obszarze kraju, związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta, podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej • ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy • omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski
---	---	--	--	---

5. Mój region i moja mała ojczyzna

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>region, mała ojczyzna</i> • wskazuje: położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej: sąsiednie regiony, najważniejsze walory przyrodnicze regionu, walory środowiska geograficznego małej ojczyzny • przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych • rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania • wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych • określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym • rozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie • analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu • prezentuje: główne cechy struktury demograficznej ludności regionu, główne cechy gospodarki regionu • opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny • omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu • prezentuje na podstawie informacji wyszukiwanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektuje: na podstawie wyszukiwanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie, na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności • wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego • planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie • podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej
--	---	--	--	---